

**DANISH HEALTH
AUTHORITY**

DSA Norwegian Radiation
and Nuclear Safety Authority

**Strål
säkerhets
myndigheten**

Swedish Radiation Safety Authority

**RADIATION AND NUCLEAR
SAFETY AUTHORITY**

GEISLAVARNIR RÍKISINS
ICELANDIC RADIATION SAFETY AUTHORITY

Pohjoismaiden säteilyturvallisuusviranomaiset neuvovat välttämään solariumissa käymistä

Älä käy solariumissa. Solariumien käyttöön liittyy todistetusti riski sairastua ihosyöpään, eikä solariumien UV-säteilylle altistumiselle ole turvallista alarajaa.

Kannanoton tausta

Solariumien ultraviolettisäteily (UV-säteily) ruskettaa, mutta se lisää myös ihosyöpään sairastumisen riskiä. Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin säteilyturvallisuusviranomaiset antoivat jo vuonna 2005 yhteisen suosituksen, jonka mukaan solariumeja ei pidä käyttää niistä aiheutuvan terveysriskien takia. Kaikissa Pohjoismaissa on voimassa solariumien säteilyrajoja koskevia säännöksiä. Väestön syöpäriskin pienentämiseksi solariumien käytölle on myös asetettu 18 vuoden alaikäraja Suomessa, Islannissa, Norjassa ja Ruotsissa kuten monissa muissakin Euroopan maissa. Koska solariumien käyttö todistetusti lisää ihosyöpään sairastumisen riskiä, Pohjoismaiden säteilyturvallisuusviranomaiset toistavat nyt aiemmat suosituksensa välttää näiden keinotekkoisten rusketuslaitteiden käyttöä.

Solariumin käyttö lisää todistetusti ihosyöpään sairastumisen riskiä

Kansainvälinen syöpätutkimuslaitos (Agency for Research on Cancer, IARC) kävi vuosina 2009 ja 2012 läpi tutkitun tiedon UV-säteilyn yhteydestä syövän syntyyn ja luokitteli UV-säteilyyn perustuvien rusketuslaitteiden käytön ihmisille syöpää aiheuttaviksi (ryhmä 1). Vuonna 2016 Euroopan komissio pyysi EU:n tiedekomitea SCHEERiä (Scientific Committee on Health, Environmental and Emerging Risks) käymään läpi viimeisimmän tutkimusnäytön solariumien biologisista vaikutuksista päivittääkseen aiemman lausuntonsa. SCHEERin johtopäätös oli, että auringon ja solariumien lähettämä UV-säteily on täydellinen karsinogeeni, sillä se toimii sekä initiaattorina eli käynnistää syövän synnyn, että promoottorina eli edistää sen kehittymistä. On olemassa vahva näyttö siitä, että altistuminen UV-säteilylle aiheuttaa melanoomaa ja okasolusyöpää kaikissa ikäryhmissä ja että syöpäriski on suurempi, jos altistuminen tapahtuu nuorena. Näyttö sille, että UV-säteilylle altistuminen lisää myös riskiä sairastua tyvisolusyöpään ja silmän melanoomaan on kohtalainen. Haitalliset vaikutukset ovat myös suurempia kuin solariumien käytön mahdolliset myönteiset vaikutukset. Solariumien käytölle ihon D-vitamiinin tuotannon käynnistämiseksi ei myöskään ole perusteita, sillä vaihtoehtoisia D-vitamiinilähteitä on helposti saatavana.

UV-säteilyn määrälle tai sille altistumisen ajalle ei ole myöskään olemassa mitään kynnysarvoja. Toisin sanoen solariumien UV-säteilylle ei ole olemassa turvallista alarajaa. Tutkijoiden Suppa ja Gandini tekemän selvityksen mukaan vuoden 2016 jälkeen julkaistut tutkimukset vahvistavat solariumin käytön ja melanooman välisestä syy-yhteydestä aiemmin saadut todisteet.

Maailman terveysjärjestö (WHO) julkaisi vuonna 2017 päätöksentekijöille suunnatun esitteen, jossa on yhteenveto keinoista ja valvonnassa käytettävistä strategioista, joita voidaan käyttää solariumin käytöstä koituvien terveysvaikutusten vähentämiseen. Esitteen sisältö on YK:n asettamien kestävä kehityksen tavoitteiden (SDG) mukainen.

Lähteet

- [1] Working Group on Risk of Skin Cancer and Exposure to Artificial Ultraviolet Light. Exposure to artificial UV radiation and skin cancer. Vol. 1. Lyon: International Agency for Research on Cancer; 2006. <http://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Working-Group-Reports/Exposure-To-Artificial-UV-Radiation-And-Skin-Cancer-2006> (15.03.2019)
- [2] IARC Working Group on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans. Radiation. IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, No. 100D. Lyon (FR). International Agency for Research on Cancer; 2012. <https://monographs.iarc.fr/wp-content/uploads/2018/06/mono100D.pdf> (15.03.2019)
- [3] Scientific Committee on Health Environmental and Emerging Risks. Opinion on biological effects of ultraviolet radiation relevant to health with particular reference to sunbeds for cosmetic purposes. Luxembourg: European Commission; 2016 https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/scientific_committees/scheer/docs/scheer_o_003.pdf (15.03.2019)
- [4] Suppa M, Gandini S. Sunbeds and melanoma risk: time to close the debate. *Curr Opin Oncol.* 2019 Mar;31(2):65-71. doi: 10.1097/CCO.0000000000000507
- [5] Artificial tanning devices. Public health interventions to manage sunbeds. Geneva: World Health Organization; 2017. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/255695/9789241512596-eng.pdf?sequence=1> (15.03.2019)